

Vårlig tur på vidda og andre viderverdigheter

Dagboksnotater fra dengang jeg fant kvarts med sjeldne inneslutninger

Onsdag 25/5

... ikke noe skiføre innover, det ble å gå med ski og staver i handa, og kneika opp Kjeleskaret var som vanlig bein-

hard. Maten som var deponert i snøhule var lett å finne. Alt var som da jeg forlot det i 8/4. Selv brødet var OK. Lastet over i sekken det jeg trengte. Og sekken ble tung - fryktelig tung. Men her er nok snø nå så på

med skia, og videre innover på den råtne og løse snøen. Er ikke inne ved bekken før ved 15-tida. Bekken er blitt elv. Kaster over sekk og ski med henholdsvis diskos og spydteknikk. Av med klær, kaster dem over elva, vasser uti, holder meg i stokken, glir, går i til midt på brystet. Kaldt, veldig kaldt. Tørker meg, får på klær, men får ikke varmen i meg. Det blåser og regner så jeg finner ut at det er best å sette opp teltet og få seg noe å spise. Gjorde så og det var godt. Spiste og sluppet av med lesning, godt og varmt i teltet med brenneren på og stearinlys. Ett video8-batteri utbrukt allerede, det er urovekkende. Har bare ett igjen. Sovnet som en stein ved midnatt.

Torsdag 26/5

Opp 8.30. Spiser frokost og spinner litt rundt meg sjøl. Da jeg blir lei det finner jeg ut at jeg skal ta en tur til Kjempenut med teltet som base. Ordner matpakke og te til termosene. Været er bra, skyer kommer og går, det er kraftig og vedvarende vind fra søraust. Drar avgårde rundt 11. Finner ved hjelp av kikkerten ei brukbar rute. Etter en drøy time er jeg oppe ved sørveggen. Setter fra meg skiene og tar meg opp ei snørenne. Praktfull utsikt. Går nordøstover på stort sett snødekke som bærer. Krysser bandet

til den østlige delen av topplatået ved ett-tida og er framme ved nordøststupet kl14. Kikker litt rundt, men ser ikke noe til forekomsten som andre har snakket om. Går ned den øverste delen av stupet til ei hylle, går den så langt jeg kan. Intet. Setter et par bolter og legger ut tau, spenner meg inn og glir nedover. Gir meg der stupet blir loddrett. Tar ikke sjansen på noe

kluss, ingen vet jeg er akkurat her. Går opp igjen og tar meg mat og drikke i ly bak noen store flytteblokker og nyter utsikten og meg sjøl.

Går en annen vei ned, følger bandet rett sydover, i fallet på høyere side er det et stort felt med kvarts, søkte litt her, men det var lite eller ingen krysstallisering. Merkelig, men det var kanskje under snøen. Etter å ha vært borte under sydveggen og hentet skiene gikk det raskt tilbake til teltet. Videokameraet ga nå beskjed om at nå var også batteri nr. 2 på hell. Det er en katastrofe. To fulladede batterier skulle ifølge bruksanvisningen vare i 2 - 3 timer. Jeg har bare fått tapet 20 minutter. Dette var dårlig Sony. Tilbake i teltet ordner jeg middag med påfølgende kaffe avec. Da jeg begynner å pakke for å gå videre innover setter det inn med ordentlig ruskevær. Bestemmer meg for å bli til neste dag, men stikker vekk utstyr som jeg ikke vil få bruk for lenger (videooptaker og klatreutstyr). Det var lurt ikke å gå videre, etterhvert river kulingbygene i teltduken og regnet

slår hardt. Det smelter og elva vokser. Det må være 12 - 15 grader. Legger meg ved elleve tida, men får ikke sove skikkelig før 2. Det var endel ryper å se idag, tydelig at de har hatt en grei vinter.

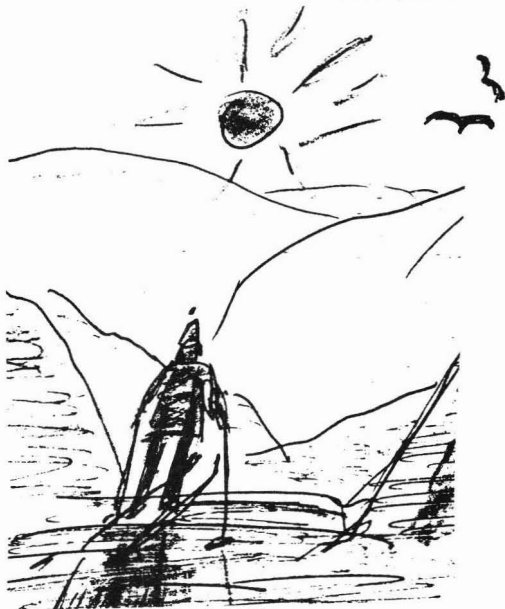
Fredag 27/5

Opp ved 9-tida. Ordner frokost, tar ned teltet og pakker. Drar innover halv elleve. Følger ruta til Kjempenut et stykke for å vinne høyde og komme unna de snøbare flåene, og følger så snøbandet og kraftlinja mot Slutnut. Det går greit og raskt. Snøen har fått en helt annen fasthet nå etter mildværet og vinden. Tar av meg skiene i bratta ved kløften opp mot Slutnut, tar ikke sjansen på å skli ut og ned i åi. Oppe på nuten er det bart. Setter meg nedpå, nyter det fine været og mandler og te fra termosene. Føler meg privilegert og er det vel også. Tar en tur nedom forekomsten, ser ikke ut til at det er gjort noe særlig der. Men det er grotesk hvordan mineralamlere har svinet til på stedet. Finner ei blokk med fine frittstående rutil XX, men lar den ligge, håpløst

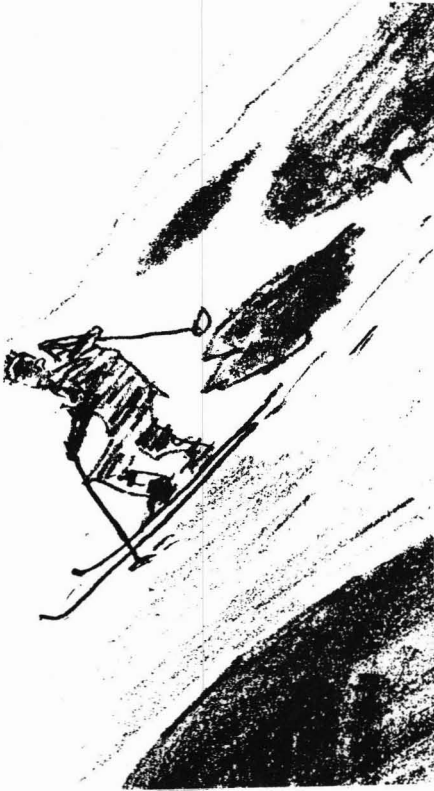

prosjekt å frakte den med seg. Går videre å finner et bart og tørt sted å sette opp teltet ved ett-tida. Etter å ha ordnet meg på den nye leirplassen drar jeg innover mot Spissnut. Turen oppover går greit, snø hele veien bortsett fra noen flyer som var bare.

Her fikk skiene gjennomgå, men de tåler det, (Åsnes MT 53). Værrer er det med støvlene, jeg blir våt, - kliss våt. Til tross for mengder med impregneringsvæske holder det ikke, gummi-vertrekk hadde vært tingen. Etter en drøy time er jeg framme under nuten, tar rast og orienterer meg i terrenget. Alt er forskjellig nå, mye snø ennå her oppe i 1500 m. Stikker bort til en forekomst, men den er dekket fullstendig med snø, 14 dager for tidlig, - minst. Prøver likevel å grave meg inn med snøspaden, men det er egentlig bare tull. Gir fort opp. Går istedet ut på ei lita hylle som er snøbar, banker litt å graver i løsmasse. Finner intet, bare «gryn» i mikrodruser. Gir opp prosjektet å tar matpause i sola. Ser et grasbevokst riss i fjellet mens jeg spiser. Jobber med dette etterpå. Pirker ut 40-50 løse røykkvarts xx med ei plastskje. Noen er dobbeltermnerte. Får også ut noen smågrupper. Begynner på tilbaketuren litt over klokka 21. Fin tur tilbake til teltet med

ei rød sol foran meg, og månen, snart full, i ryggen. Tar en pause før siste nedkjøringa for å se på solnedgangen. Synger «Ja vi elsker», skremmer korpen og setter utfor, det går gni-

strende, nesten for fort. Tilbake litt før halv elleve. Legger meg med støvlene i posen. Fikk litt vondt i ryggen av den ubekvemme arbeidsstillingen ute på hylla. Sovner raskt.

Lørdag 28/5

Opp klokka 10, frokost kaffe. Det blåser og småregner. Rigger meg til i soveposen og gjør noe lese- og skrivearbeid. Henger støvlene i telttaket, de blir tørre etterhvert, hadde primusen på. Ved tre-tida letter det såpass at jeg må avgårde, og etterhvert blir

det fin sol. Skisporene fra igår er nesten borte. Fikk skikkelig steinlos inne på flatene men fant ikke noe av interesse. La meg på en bar flekk ei stund og så i det store taket, skyer som færer avsted for å lage regn et eller annet sted. Stuller rundt noen timer på steder som ikke er tilgjengelige sommerstid. Det fineste å se til var en ro-

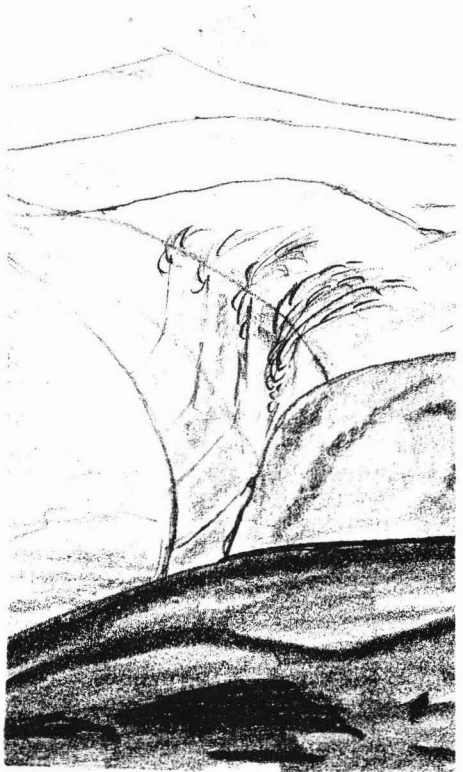
sett med rødsildre i full blomst, en fantastisk farge mot det grå fjellet. Korpen var bortom å hilste på idag

også. Han hadde tatt med seg venninda si. Ser jeg ut som et potensielt åtsel? Fant noe rundt omkring forbi. Den beste var en dobbelterminert svakt røykfarga kvarts X ca. 6 cm, klar og fin og hel. Den stakk rett opp av mosen på et sted det var bart og ble «reddet» fra fortapelse og ødeleggelse. Vinden er vedvarende sterk, fra sør nå. Rart å se hvordan alle de flomstore elvene som går utfor sørstupene får bakoversveis i kulingen. Er tilbake ved teltet 22.20, som igår. Støvlene holdt seg tørre idag.

Søndag 29/5

Opp 7.30, men våken fra 6. Har nå spist og pakket, og stukket vekk teltet. Fint vær, men sterk vind. Jeg får den heldigvis i ryggen. Drar avsted og raster ved Slutnut 12.00. Vanskelig videre, problemer med alle elvene som nå har gått helt opp, ikke ei snøbru igjen. Det blir endel vassing, og å gå rundt. Er ikke nede ved bilen før klokka 16.00, sliten og god og mør. Men veldig fornøyd med meg sjøl. Fin tur, med rimelig bra vær, lese- og skrivearbeidet om «spenningsopplevelse og mestring» unnagjort og noen kvartsstuffer i sekken. Det skal bli godt med litt skikkelig mat! Siden

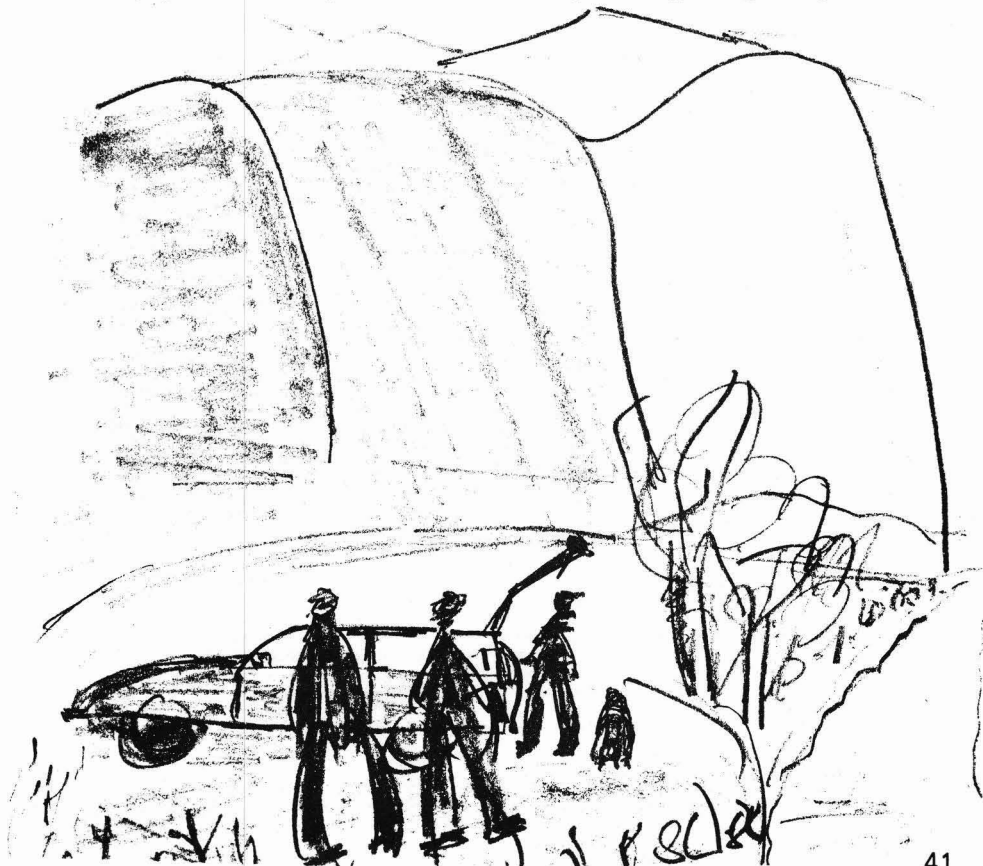
været er så fint så tenker jeg på å lage til noe ved bilen og å sitte i den alle-rede gressgrønne skråningen ned mot elva.

ADVARSEL!

Folk med svake nerver må ikke lese lenger for her begyner kriminalfortellingen.

Et par spreke unge karer, glir bort til meg idet jeg slenger sekken inn i bilen. De hilser blidt og den ene viser politibevis og presenterer seg som utsendt fra nærmeste lensmannskontor. Om jeg har vært i fjellet? Joda.

Om de kan få gjennomføre bilen og bagasjen min? De har grunn til å anta at jeg har hentet mineraler på vidda. Jeg skjønner fort at denne situasjonen klarer jeg ikke å skyte meg ut av. Siden Rambøløsningen ikke er brukbar prøver jeg å dokumentere at jeg ihvertfall i utgangspunktet er en forholdsvis lovlydig og troverdig person. Men det hjelper ikke, jeg må opp med steinposen. Den blir behørlig tatt hånd om og jeg blir innvitert ned på lensmannsvakta. Ikke det at jeg er arresteret må vite, men de vil gjerne snakke med meg. Matlysten hadde jeg nå i mellomtida mistet, og siden jeg ikke hadde hatt noen å snakke med på mange dager, og dertil ble

forespeilet en kopp kaffe, så fulgte jeg lydlig med. Politi foran og jeg etter. Pussige greier, men jeg trodde faktisk sjøl ei stund at jeg hadde gjort noe ulovlig. Men i bilen ned til kammeret så tenkte jeg at dette måtte da være en stor misforståelse hele greia. De trodde selvsagt at jeg hadde vært på den fredete forekomsten som ligger i området. Men nei, det ble konstaterert at mitt mineralmateriale umulig

kunne være derfra, men det hjalp ikke. Det var ikke lovlig det jeg hadde gjort, - åkkesom. For ikke å tvære dette ut, - jeg ble på kammeret i tre timer. Men det var fordi dette var hyggelige folk, og at jeg ville vise meg fra den mest samarbeidsvillige siden. (Jeg er jo en grei kar). Så vi prata mye om hvor vakkert det er i fjellet og hvor fint det er å fiske og gå på jakt - og å samle mineraler. De kunne fortelle meg at

POLITIET

Sak nr.

FORKLARING I POLITISAK

Politiet trenger Deres forklaring i nedenfor nevnte sak og De anmodes derfor om å møte	
Snarest mulig	
Dag, dato og klokkeslett	
Senest innen fredag 7.10.88 mellom kl. 0800 og 1400.	
Sted	Rom nr.
Lunner Lensmannskontor	
Hos saksbehandler	Telefon
	21121
Saken gjelder	
Vi skal foreholde opplysninger i saken der du er anmeldt for uttak av kvarts ved [redacted] ut ved [redacted]sfjell	
Mott 28.09.88 <i>Børn Samset</i>	
Ta med denne innkallingen når De møter. Hvis De ikke kan møte til bestemt tid, bes De straks gi beskjed om dette i ovennevnte telefon. Ingen er pliktig til å avgi forklaring for politiet, men politiet kan, om det finnes nødvendig, begjære vedkommende rettslig avhørt.	
Sted, dato, stempel og underskrift	
Lunner Lensmannskontor 27.09.88	
LUNNER LENSMANNSKONTOR 2740 RØÅ <i>Børn Samset</i>	

GP-5155 TRE

de visste hvem jeg var på forhånd, (vognregistret), hvor mange ganger jeg hadde vært der før, og at de hadde ventet på meg siden fredag. Jeg på min side følte meg selvsagt både smigret og beæret over at min ringe person skulle få slik oppmerksomhet. Det var kanskje en mistanke om at jeg skulle gjøre Norge flatt som lå bak? Nei, det var ikke det, det var disse paragrafene 396 og 399.

I tida etterpå har jeg vært i kontakt med berørte parter som det heter. Politimester, Skogforvaltningen (staten), Direktoratet for statens skoger, sistnevnte brukte fire måneder på å finne ut at de skulle gå til anmeldelse. (De tenker ikke bare dårlig, - de tenker seint også). Pr. 11. november står saken slik at den er henlagt p.g.a. bevissets stilling. (Usikkerhet med hensyn til hvorfra i geografien steinbitene

POLITIET
Anm. nr. 571/88

Melding om
avgjørelse i straffesak

Rektor G. [redacted] W. [redacted]
[redacted]

Uttak av mineraler i tiden 25.-29.5.88.

De underrettes herved om at

har vedtatt er idømt bot fengelsstraff

er gitt påtaleunntatelse

saken er henlagt ~~foret~~ p.g.a. bevissets stilling.

Denne beslutning kan bringes inn for statsadvokaten til overprøving, det må eventuelt gjøres innen 3-tre måneder.

Stryk det som ikke passer.

Sted og dato

Stempel og underskrift

Herredøgen på [redacted], Oslo
Per politimesteren

25. oktober 1988

J. Holten
Idar Holten.

stammer). Det er kanskje bra. Jeg slipper å bruke tid og krefter på en rettsak, men det bør være problematisk for landets største grunneier, staten. I «Statens skoger» hersker det tydeligvis usikkerhet og intern uenighet om saken. Men i ett møte hvor jeg møtte som NAGS representant ble det ihvertfall uttalt at de på sin side innså at forbud mot mineralsamling på den tredjedel av Norge som Direktoratet forvalter ville være urimelig.

61/ 9 NAGSN .TEK (27) FERDIG

Skal siden lagres først J/N:J

.....>.....T.....T.....T.....<.....
 ↑

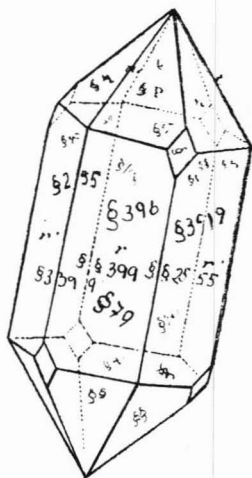
Så utspillet er nå NAGS. Men så var det NAGS da?

Kvartsen? Den ligger fremdeles på lensmannskontoret formoder jeg. Hvis den ikke har gått med på hittegodsauksjon, eller har gått til grusing av høstglatte veier. De sender den kanskje i posten, håper de pakker den skikkelig. Det beste krystallet hadde jeg forresten i lomma, (det jeg fant i mosen), så det har jeg her. Rett framfor meg, nede i kanten av dataskjermen. Jeg skal få hvit bakgrunn på skjermen så ser du nok inneslutningene du også?

F1: INNSETT F2: SLETT F3: TRIX F4: GATIL F5: 1

De var dessuten interessert i samarbeide med NAGS for å få greid ut dette videre. Så utspillet er nå NAGS. Men så var det NAGS da? Kvartsen? Den ligger fremdeles på lensmannskontoret formoder jeg. Hvis den ikke har gått med på hitte-godsauksjon, eller er gått til grusing av høstglatte veier. De sender den kanskje i posten, håper de pakker den skikkelig. Det beste krystallet hadde jeg forresten i lomma, (det jeg fant i

mosen), så det har jeg her. Rett framfor meg, nede ved kanten av dataskjermen. Jeg skal få hvit bakgrunn på skjermen så ser du nok inneslutningene du også?

I kamp og trængsler steg mit mot
og hærde mig til voksen mand.
Jeg takker for, at jeg fikk rot
i dig, mit land!
Nu rider mægtig vintren frem
og rykker træer med rote op.
Jeg spejder: Dette er mit hjem!
Det suser i en veirslitt top,
at dette land, stort, kaldt og hårdt
er vort.

NILS COLLET VOGT

NN/UT F6: FERDIG